



Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 5. oktober 2026

Sak 2026/1390 - Bestum FAU - org.nr. 913 706 366 - klage over vedtak om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Vibeke Wøien Hansen, Renate Kristiansen, Simen Saxebøl og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Bestum FAU (heretter «klager») meldte 18. mai 2026 inn registrering i Frivillighetsregisteret.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 11. juni 2026 om å nekte registrering i registeret, med den begrunnelse at foreningens virksomhet er organisert av det offentlige. Det vises til at siden Foreldrerådets arbeidsutvalg («FAU») utfører oppgaver som er delegert fra det offentlige, anses alle FAU for å være organisert av det offentlige.
- (3) Klager påklaget vedtaket 18. juni 2026, og har i e-post 22. juni 2026 gitt en utfyllende begrunnelse for klagen. Klager anfører at selv om FAU er et lovpålagt organ, innebærer ikke det at foreningen er opprettet, styrt eller kontrollert av det offentlige. Det vises til at FAU etableres og drives av foreldre ved skolen uten økonomisk kompensasjon, velger selv sine egne medlemmer og organisering, og opererer uavhengig av skolen i sitt arbeid. Klager er organisert som en selvstendig forening med egne vedtekter, eget styre valgt av medlemmene og separat økonomi. Det påpekes videre at FAU bidrar til frivillig innsats i skolehverdagen og lokalsamfunnet, og at en utelukkelse fra Frivillighetsregisteret derfor vil stride mot registerets formål.
- (4) Klager anfører også at flere FAU allerede er registrert i Frivillighetsregisteret, og at likebehandlingsprinsippet tilsier at foreningen også bør kunne registreres i registeret med mindre det foreligger klare og saklige grunner for forskjellsbehandlingen. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (5) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen og sakens dokumenter med innstilling 16. juli 2026 til Frivillighetsregisternemnda for behandling, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33.

Det rettslige grunnlaget

- (6) Det rettslige grunnlaget er lov 29. juni 2007 nr. 88 om register for frivillig virksomhet (frivillighetsregisterloven).

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Vestre Strømkaien 13
5008 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (7) Etter frivillighetsregisterloven § 3 første ledd er registrering i Frivillighetsregisteret en rett som tilordnes registreringsenheter som driver frivillig virksomhet, jf. § 4. Det følger av frivillighetsregisterloven § 3 andre ledd bokstav a at aktiviteter som er organisert av det offentlige ikke regnes som frivillig virksomhet.
- (8) Frivillighetsregisternemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Frivillighetsregisternemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Frivillighetsregisteret for helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (9) Bestum FAUs klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 11. juni 2026 om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret.
- (10) I NOU 2006: 5 side 27 legges det til grunn at:

«aktiviteter som er organisert av det offentlige ikke er frivillig virksomhet. Slike aktiviteter bør ikke kunne inngå i et frivillighetsregister, dels fordi de knytter an mot den offentlige sektor og dels fordi man da i realiteten vil ha fjernet seg fra det som tradisjonelt karakteriserer virksomheten i frivillige organisasjoner.»
- (11) Det fremgår av Ot.prp. nr. 55 (2006-2007) side 39 at:

«Departementet ser det som mest føremålstenleg at det er foreiningar som driv frivillig verksemd, og som ikkje set i verk og tek seg av offentleg pålagde oppgåver, som skal ha registreringsrett, sidan det er naturleg å avgrensa mot offentleg sektor når det gjeld vurderinga av kven som skal ha registreringsrett i Frivillighetsregisteret.»
- (12) I lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 10-5 første ledd er det fastsatt at hver grunnskole skal ha et arbeidsutvalg som er valgt av foreldrene på skolen. Foreldrene kan velge å organisere seg på andre måter, men oppgavene er likevel de samme. Arbeidsutvalgene skal blant annet sørge for at skolene oppfyller sin plikt til å samarbeide med foreldrene om opplæringen til eleven, jf. opplæringslova § 10-3 første ledd, og sørge for at foreldrene får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere skolens virksomhet, jf. opplæringslova § 10-4 første ledd. Det er kommunene og fylkeskommunene som gir forskrift om organisering av skoledemokratiet, herunder foreldremedvirkning, jf. opplæringslova § 10-7 første ledd.
- (13) Det følger av klagers vedtekter § 2 at foreldrerådets arbeidsutvalg er et arbeidsutvalg som er valgt av foreldrerådet, og er det utøvende organ for foreldrerådet. Det fremgår også at arbeidsutvalget er bindeleddet mellom foreldre og skolen, skal sikre reell medvirkning for foreldrene og ha medansvar for at læringsmiljøet til elevene er trygt og godt. Skolens ledelse har også møterett på FAU-møtene, men ikke stemmerett. Verken vedtektene eller klagen inneholder ytterligere informasjon om foreningens virksomhet.
- (14) Selv om klagers medlemmer består av foreldre ved Bestum skole og foreningen opererer uavhengig av skolen i sitt arbeid, er opprettelsen av foreldrerådets arbeidsutvalg en plikt og oppgave som er pålagt det offentlige ved lov, jf. opplæringslova § 10-5 første ledd. Formålet med arbeidsutvalgene er blant annet å gi foreldrene en reell medvirkning i skolens virksomhet og utvikling. Arbeidsutvalgene skal samtidig bidra til at foreldrenes

synspunkter blir hørt og tatt hensyn til i tråd med de kravene til samarbeid og medvirkning som følger av opplæringslova kapittel 10.

- (15) Arbeidsutvalgenes virksomhet kan derfor ikke regnes som frivillig virksomhet, men må anses som oppgaver som er pålagt ved lov. Klagers aktiviteter anses derfor organisert av det offentlige i relasjon til frivillighetsregisterloven § 3 andre ledd. Dette gjelder selv om den enkelte foreldres deltagelse i arbeidsutvalget er basert på frivillig engasjement og foreningen opererer uavhengig av skolen i sitt arbeid.
- (16) Frivillighetsregisternemnda har etter dette kommet til at klagers aktiviteter er organisert av det offentlige, og at foreningen derfor ikke kan registreres i Frivillighetsregisteret, jf. frivillighetsregisterloven § 3 første ledd.
- (17) Klager anfører at det er flere FAU som allerede er registrert i Frivillighetsregisteret, og at likebehandlingsprinsippet tilsier at foreningen også bør kunne registreres i registeret. Det vises konkret til at FAU Eidskog Ungdomsskole ble registrert i Frivillighetsregisteret i desember 2024. Frivillighetsregisternemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling.
- (18) Frivillighetsregisternemnda bemerker at hvorvidt en organisasjon kan registreres i Frivillighetsregisteret, beror på en konkret vurdering av om vilkårene for registrering er oppfylt i den enkelte sak. Nemnda har etter en konkret vurdering kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for registrering. At andre FAU, eventuelt uriktig, er registrert i Frivillighetsregisteret, kan ikke innebære at klager innvilges registrering når vilkårene ikke er oppfylt. Frivillighetsregisteret har i innstillingen opplyst at praksis for registrering av FAU har vært strammet inn de siste årene. Nemnda legger til grunn at forvaltningen må kunne korrigere praksis, slik at gjeldende praksis blir i overensstemmelse med regelverket. Anførselen om usaklig forskjellsbehandling kan derfor ikke føre frem.

Konklusjon

- (19) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur